

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๓๙/๒๕๕๖

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่
จังหวัดฉะเชิงเทรา เกี่ยวกับใบแจ้งการประเมินภาษีโรงเรือน

ผู้อุทธรณ์ : พันเอก ประจวบ ผลิกานนท์
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ จังหวัดฉะเชิงเทรา

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ ขอสำเนาใบแจ้งการประเมินตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่เรียกเก็บจริงเมื่อต้นปี ๒๕๕๕ โดยระบุรายละเอียดจำนวนห้อง ค่ารายปีและค่าภาษีของทุกเจ้าของห้องเช่าภายในตำบลบ้านใหม่ เพื่อตรวจสอบว่าถูกต้องครบถ้วนและเป็นธรรมกับเจ้าของห้องเช่ารายอื่นๆ หรือไม่

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่มีหนังสือลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอโดยให้เหตุผลว่า เป็นการก้าวล่วงสิทธิของเจ้าของห้องเช่ารายอื่น ซึ่งถือเป็นสิทธิส่วนบุคคลในการประกอบกิจการ

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของห้องเช่าจำนวน ๗ ห้องในตำบลบ้านใหม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ประเมินภาษีโรงเรือนไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงมีคำขอข้อมูลข่าวสารเพื่อตรวจสอบว่าการประเมินและการจัดเก็บภาษีถูกต้องและเป็นธรรมหรือไม่ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ปฏิเสธการเปิดเผย

ผู้อุทธรณ์ชี้แจงสรุปว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของห้องเช่าจำนวน ๗ ห้องในตำบลบ้านใหม่ อัตราค่าเช่าเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าเช่า ๕๐๐ บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ๕๐๐ บาท ผู้อุทธรณ์อ้างว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ประเมินภาษีโรงเรือนไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓๙/๒๕๕๖

และไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ เช่น ไม่ให้ผู้รับการประเมินแจ้งรายการทรัพย์สินว่าสภาพห้องเช่ากับค่าเช่าเหมาะสมกันหรือไม่ และยังประเมินราคาเช่าห้องเช่ากันหมดทั้งตำบล คือ ๑,๐๐๐ บาท ซึ่งไม่น่าจะถูกต้อง และการจัดเก็บก็ไม่เป็นธรรม โดยไม่เก็บภาษีเจ้าของห้องเช่าที่เป็นพวกพ้องหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน ส่วนเจ้าของห้องเช่าที่เป็นผู้มีอิทธิพลก็จะจัดเก็บในลักษณะเกือบละแวกกัน อีกทั้ง ผู้อุทธรณ์ยังถูกเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่กลั่นแกล้งโดยการเข้าตรวจห้องเช่าในเวลากลางคืน และข่มขู่สร้างความหวาดกลัวให้แก่ผู้เช่าห้องของผู้อุทธรณ์

ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ชี้แจงสรุปว่า ผู้อุทธรณ์อ้างว่ามีสิทธิจะได้รับข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๒๘๗ วรรคสาม แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙ (๓) มาตรา ๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับแผนงาน โครงการ และงบประมาณ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการประเมินภาษีโรงเรือนแต่อย่างใด จึงไม่ใช่ข้อมูลที่จะอ้างได้ และยังเป็นการขอข้อมูลที่มากเกินไป เพราะขอข้อมูลของผู้ประกอบการห้องเช่าทุกรายภายในตำบลบ้านใหม่ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากนำมาพิจารณาเปิดเผยให้จะก่อให้เกิดบรรทัดฐานทางกฎหมายต่อองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ และท้องถิ่นอื่นๆ การกล่าวหาของผู้อุทธรณ์เป็นการกล่าวหาที่ร้ายแรง เลื่อนลอยอาจทำให้เจ้าหน้าที่หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเสียหายได้ การประเมินภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ จะประเมินตามแบบ ภ.ร.ด. ๒ ที่ผู้เสียภาษีแจ้งไว้ ถ้าผู้เสียภาษีไม่ได้ยื่นแบบหรือข้อมูลในแบบไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เจ้าพนักงานประเมินภาษีจะไปสืบเสาะแสวงหาหลักฐานข้ออ้างอิงในกรณีนั้นๆ หากผู้เสียภาษีไม่พอใจการประเมินของเจ้าพนักงานก็สามารถอุทธรณ์ได้ ข้อมูลการเสียภาษีตามแบบแจ้งการประเมินภาษีที่ผู้อุทธรณ์ขอนั้นจึงเป็นข้อมูลที่ยังไม่เป็นที่สุด นอกจากนี้ข้อมูลตามคำขอยังมีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เพราะเป็นการให้มาโดยผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ มีทั้งข้อมูลที่เป็น ชื่อ นามสกุล ที่อยู่อาศัย รายละเอียดของผู้ประกอบการ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงทำการประเมินโดยอาศัยข้อมูลตามรายการต่างๆ ที่กรอกไว้ ข้อมูลนี้จึงเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่มอบให้ทางราชการตามกฎหมาย โดยอาศัยข้อกำหนดห้ามเผยแพร่แก่บุคคลภายนอกโดยเฉพาะผู้ประกอบการประเภทเดียวกัน อาจนำไปใช้ในลักษณะหรือวิธีการที่ไม่ถูกต้องสมควรอันจะเกิดผลเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลได้ อีกทั้ง บุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูลได้มีหนังสือแสดงความเห็นคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลการประเมินและเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินต่อบุคคลภายนอกด้วย และข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนี้ย่อมได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๑๕ (๕) หรือ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓๙/๒๕๕๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ ได้แก่ แบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ประจำปีภาษี ๒๕๕๕ ทั้งแบบ ภ.ร.ด. ๒ และแบบ ภ.ร.ด. ๘ ของผู้ประกอบการห้องเช่าทุกรายในตำบลบ้านใหม่ ไม่มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล จึงไม่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามความหมายในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้เจ้าของข้อมูลจะมีหนังสือคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารก็ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการฯ ที่จะวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเก็บภาษีจะเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ จึงควรเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์แก่ผู้อุทธรณ์

นายวัฒนา รัตนวิจิตร

หัวหน้าคณะที่ ๔

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการ

ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ มนตรี รูปสุวรรณ

กรรมการ

นางมัลลิกา คุณวัฒน์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์